Fugeguiden – hva skal jeg velge når?

I norske byggevarehus finnes det gjerne en hel vegg med patroner i alle regnbuens farger, og det er lett å bli overveldet. Hva er egentlig forskjellen på akryl, hybrid, MS og silikon? Rune Ludvigsen er ekspert på temaet, og forklarer enkelt.

Av Emma Wold/ifi.no, ifi.no

Intro
Hør Rune Ludvigsen forklare forskjellen på de ulike fugemassene i tre enkle steg.

Akryl
Rune Ludvigsen forklarer hva man må tenkte på med akrylfugemasser, og hvor det ofte brukes.

Hybrid
Hybrid, MS, SMP - hva er egentlig forskjellen, og hvor bruker man hybridfugemasser?

Silikon
Silikon er til våtrom, men hvorfor det? Rune Ludvigsen forklarer.

– Fugemasser finnes jo i veldig mange varianter, og det er klart at når du har et prosjekt hjemme kan det være vanskelig å vite hva du skal velge, og det forstår jeg veldig godt. Kommer du inn i et byggevarehus i Norge så er det jo en hel vegg med patroner i alle regnbuens farger, og det er klart du blir stående og lure på hva i himmelens navn er det jeg skal bruke, til det jeg skal gjøre? sier Rune Ludvigsen fra Dana Lim. Han har et innledende tips til deg som har et prosjekt og trenger en fug:

– På generell basis så vil jeg si at det som er viktig er at man har et helt bevisst forhold til hva man ønsker å oppnå. Hva slags fug er det snakk om, og hva slags materialer skal man fuge på? Det vil veldig ofte diktere valget.

De vanligste fugemassene man har å forholde seg til er akryl, hybrid, og silikon.

Akryl for reparasjoner

Denne typen produkt er gjerne den mange forbrukere forbinder med fugemasser.

– Akrylfugemasser er produkter som brukes i veldig stor grad, vi bruker det til overgangen mellom tak og vegg, vi bruker det i hjørner på gipsplater, vi bruker det på listverk hvis veggen er litt ujevn, for å tette ujevnheter, og så videre, forklarer Ludvikgsen. – Akrylfugemasser finnes i prinsippet i tre ulike kvaliteter. Det betyr at hvis du mistenker at fugen må tåle litt bevegelse, så er det viktig å vite hva du bruker.

– Dette er et vanntynnet produkt, og det betyr at du må være oppmerksom på at når produktet herder, så forsvinner en del av vannet. Hvor mye vann som forsvinner avhenger av kvaliteten, men la oss si et gjennomsnitt på 15 prosent. Det betyr at fugen blir 15 prosent mindre når den er tørr, enn den fugen du la på.

– Så skal du tenke på at fugemassen må bli helt tørr før du maler over, nettopp fordi den kryper når den herder. Den bevegelsen krever ganske mye av malingsfilmen. Jo mattere maling er, jo mindre bevegelse tåler den. I overgangen mellom tak og vegg må massen med andre ord være helt tørr, for malinger med 2-3 glans som du ofte bruker i taket, de tåler veldig lite bevegelse.

AKRYL: Mange har et forhold til akrylfugemasser, men er usikker på hva som skal brukes når.

Hybrid for bevegelse

– I denne sammenhengen når vi har et hybridprodukt, så kaller vi det gjerne hybrid, MS, SMP, det er litt sånn «same same», understreker Ludvigsen. Kjært barn har mange navn.

–Dette er et alternativ til akryl, og en interiørfug som tar opp mye, mye mer bevegelse – opp til 20 prosent. Såkalte hybridmasser kjennetegnes ved at de trekker fuktighet fra lufta som gjør at de er helt formstabile ved at den fugen du lager, det er den fugen du får, når produktet er herdet.

– Jeg vil absolutt anbefale, til innvendig bruk, hvis du skal gjøre finishfuger og den typen ting inne, at du velger et hybridprodukt. Den er elastisk, den er fargestabil, og gir et mye bedre teknisk resultat enn du vil oppnå med akryl. Så det å velge et høyverdig produkt vil jeg absolutt anbefale, sier Ludvigsen.

Dette åpner jo for spørsmålet: når skal du bruke akryl da?

– Akryl er utmerket hvis du vil ha en overmalbar fuge til sprekker og småskader, for eksempel, hvor det er relativt lite bevegelse. Da er akryl et helt utmerket produkt, kanskje et vel så bra alternativ som hybrid. Men skal du fuge et dørsett, hjørner på lister, overganger tak/vegg, hjørnefuger, du bruker smartpanel og den typen ting, så tar hybrid opp mye mer bevegelse og er et mye bedre alternativ.

HYBRID: På denne patronen er det lett å se hvilken type fugemasse dette er - hybrid for interiør.

Silikon for våtrom

– Når det kommer til silikonprodukter som det også finnes veldig mye av, så er kanskje det største bruksområdet for silikon våtrom. Her tilsettes det sopp- og muggdrepere, for å hindre at du får svertesopp i fugene, sier Ludvigsen når han introduserer den siste patronen.

– Silikon er høyelastiske produkter, og de reagerer også ved å trekke fuktighet fra lufta. Det med å tilføre fuktighet når fugen skal herde kan være veldig smart, fordi at på et bad hvor varmekablene står på og byggtørka går for fullt, så kan produktet få trøbbel med å herde.

– Silikon er også produkter som gir en overflate som er veldig lett å holde ren, og absolutt den jeg ville anbefalt i våtrom hvor det søles med såpe, det er hudrester fra kroppen, det er vannsøl, den er mye, mye lettere å holde ren, sier Ludvigsen. – Så må du huske på en ting når det gjelder silikonfuger, og det er at silikonfuger på et bad krever vedlikehold. Hold det rent, sørg for at det ikke blir stillestående vann, få av såperester, og dermed får du en fuge som holder i mange, mange år.

SILIKON: Fugemassen som egner seg best til våtrom, og er spesielt sammensatt for at sopp og mugg ikke ønsker å feste seg i overflaten.

Velg riktig tilbehør

Før Ludvigsen avslutter har han en oppfordring til forbruker.

– Og så må jeg jo, selvfølgelig mens jeg holder på, slå et slag for glattevæske. Glattevæske er et produkt som brukes til å glatte fuger, og gir fugen en glatt, fin overflate som gjør vedlikeholdet mye enklere. Den tilfører også fuktighet, som gjør at du får gratis den fuktighetstilsatsen som du trenger for at fugene skal herde. Det gjør det mye lettere å dra av, og fjerne overskytende masse. Så bruk glattevæske, og ikke noe annet.

– Og så må man jo selvfølgelig ha wipes, det er et «must» når du fuger. Det fjerner uherdet fugemasse på fingre, på veggen, og på vasken, og hvor det nå enn måtte havne.

LITT KLOKERE: Etter å ha lært hva akryl, hybrid og silikon er for noe, og hvor det brukes, ser denne samlingen patroner litt mindre fremmed ut.

Mer informasjon

- Dana Lim: https://www.danalim.com/no/